

Upute za bolesnike s tumorom hipofize

Hrvatsko društvo
za endokrinologiju i dijabetologiju
Hrvatskog liječničkog zbora

www.hded.com.hr

Napravljeno prema preporukama **The Hormone Foundation** i **The Endocrine Society**
Originalni dokument dostupan na: <http://jcem.endojournals.org/content/96/2/35A.full>

Nadamo se da će Vam ova brošura pomoći u boljem razumijevanju principa nadomjesnog liječenja kortikosteroidima.

Zašto je tumore hipofize potrebno operirati ?

Hipofiza je centralna žlijezda koja koordinira rad drugih žlijezda u tijelu. Tumori hipofize su gotovo uvijek dobroćudni i nazivaju se adenomi. Zbog mogućeg pritiska tumora na okolno tkivo (vidni živac, živci koji reguliraju rad mišića oka, krvne žile, zdravo tkivo hipofize, drugi dijelovi mozga) veće tumore, kao i tumore koji luče pojedine hormone, potrebno je operirati. Operacija se vrši kroz nos. Određeni tip tumora hipofize (tumori koji luče prolaktin) može se liječiti lijekovima.

Kakav je postupak nakon operacije tumora hipofize?

Nakon operacije tumora hipofize, u cilju što bržeg ozdravljenja i smanjenja komplikacija, potrebno je pridržavati se određenih pravila.

Prvih deset dana nakon operacije nemojte ispuhivati nos, a nosnu šupljinu ispirite fiziološkom otopinom (u zamjenu možete koristiti kapi Sterimar). Ukoliko tijekom boravka u bolnici ili u prvih nekoliko tjedana/ mjeseci nakon operacije primijetite istjecanje bistrte tekućine iz nosa odmah obavijestite o tome svog endokrinologa. Ukoliko u istom periodu dođe do istovremene pojave povišene temperature i glavobolje (eventualno mučnine i povraćanja, te kočenja mišića vrata) također o tome obavijestite svog liječnika obiteljske medicine i endokrinologa.

Zbog pritiska tumora na tkivo hipofize kao i oštećenja tkiva koje nastaje tijekom operativnog zahvata može se javiti prolazna ili trajna potreba za nadomještanjem pojedinih hormona budući da ih hipofiza nije u

mogućnosti stvarati u dovoljnoj količini. Stoga će Vam se odmah nakon operacije započeti nadomjesno liječenje hidrokortizonom (upute o načinu uzimanja u prilogu). Tri tjedna nakon operacije potrebno je učiniti i kontrolu hormona štitnjače (fT4 i TSH) radi procjene potrebe za terapijom hormonima štitnjače.

Kada napraviti kontrolu nakon operacije tumora hipofize?

Prva kontrola nakon operacije tumora hipofize biti će u Ambulanti za bolesti hipofize nakon otprilike mjesec dana. Na ovaj pregled molimo Vas da donesete nove nalaze hormona štitnjače (fT4 i TSH), te eventualno rezultate drugih pretraga koje Vam je preporučio endokrinolog.

Kontrolna hospitalizacija u Zavodu za endokrinologiju tijekom koje će se procijeniti uspješnost operativnog zahvata, te funkcija zdravog tkiva hipofize, biti će otprilike 3 mjeseca nakon operacije.

Kontrolnu magnetsku rezonancu hipofize potrebno je učiniti 3 mjeseca nakon operacije ukoliko Vam endokrinolog ne savjetuje drugačije (za pretragu se najbolje naručiti odmah po izlasku iz bolnice).

Kada se mogu vratiti na posao?

Nakon operacije tumora hipofize Vaša radna sposobnost nije bitno umanjena i na posao se u pravilu možete vratiti već nakon desetak dana. Ipak, u pojedinim slučajevima, zbog specifičnosti vrste posla, o terminu prekida bolovanja posavjetujte se sa svojim obiteljskim liječnikom i endokrinologom.